

Список використаних джерел:

1. Бичкова Н. І. Типологія відеофонограм для навчання усного іншомовного спілкування/ Н. І. Бичкова // Методика викладання іноземних мов. – К.: Освіта, 1992. – Вип. 21. – С. 68–71.
2. Ильченко Е. А. Использование видеозаписи на уроках английского языка / Е. А. Ильченко // Первое сентября, Английский язык. – 2003. – № 9. – С. 7.
3. Иофис Е. А. Фильм / Е. А. Иофис // БСЭ. М.: Советская энциклопедия, 1969–1978. – С. 449.
4. Практический курс методики преподавания иностранных языков: английский, немецкий, французский: учеб. пособие / [П. К. Бабинская, Т. П. Леонтьева, И. М. Андреасян и др.]; под общ. ред. И. М. Андреасян. – Минск: ТетраСистемс, 2005. – 288 с.

Матвійчук Ю.В.

студент,

Херсонський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР НА УРОКАХ ХІМІЇ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасному динамічному світі для діяльності людини важлива не стільки сума знань, скільки вміння самому здобувати знання і застосовувати їх на практиці. До цього повинна готувати сучасна школа. Перед учителем постала проблема розвитку стійкого інтересу до навчання, підготовки учнів до цілеспрямованої та самостійної пізнавальної діяльності. Щоб ефективно спрямувати активність учнів у корисне русло, необхідно використовувати дидактичні ігри. Під впливом захопленості, яку виробляє ігрова ситуація, спочатку нецікавий і незрозумілий матеріал засвоюється легше і більш успішно, тому що граючись учні проявляють активність – головний фактор навчання.

Проведений аналіз літературних джерел засвідчує, що різноманітні питання активізації пізнавальної діяльності учнів розробляли Ю.К. Бабанський [1], А.Я. Боднар [3], Н.О. Бойко [4], В.Б. Кривобородько [5], П.І. Підкасистий [7], Л.В. Роман [8], В.І. Лозова [6] та ін.

Мета статті – розробити елементи дидактичних ігор на уроках хімії і обґрунтувати їх доцільність для активізації навчальної діяльності.

Важливою проблемою для педагогічної теорії та практики залишається питання урізноманітнення навчального процесу, активізації пізнавальної діяльності учнів, розширення сфери їхніх інтересів. Необхідно викликати в школяра позитивне емоційне налаштування на співпрацю. Доцільним є використання ігор чи елементів гри на уроці. Це активізує діяльність учнів, процес навчання стає більш ефективним, тому що при виконанні навчальних завдань учням надається більше свободи фантазії.

Дидактична гра – це така навчальна діяльність, в якій кожен учасник гри і команда в цілому цілеспрямовано розв'язують головні задачі і орієнтують свою поведінку, щоб виграти [1].

Гра – це засіб самовдосконалення, стимулятор доброго настрою, вона збільшує інтелектуальну напруженість, активізує розумові процеси, підвищує інтерес до знань, тренує пам'ять, уміння логічно мислити тощо [2].

Аналіз літературних джерел та досвіду вчителів і педагогів дозволив розробити елементи дидактичних ігор на уроках хімії. Розкриємо сценарій гри «Хімічний лабіринт» з метою узагальнення знань по темі «Хімічний зв'язок».

На початку уроку вчитель пропонує дітям зіграти в інтелектуальну гру «Хімічний лабіринт». Виконавши всі завдання, учні зможуть пройти лабіринт і здобути головну винагороду – знання.

На початку гри вчитель пропонує виконати наступне завдання: написати окремо формули речовин з ковалентним полярним і неполярним зв'язком – H_2S ; KCl ; O_2 ; Na_2S ; Na_2O ; N_2 ; NH_3 ; CH_4 ; BaF_2 ; H_2O ; O_3 ; CO_2 ; CO ; SO_2 ; H_2 ; Cl_2 ; HCl ; NaCl ; CCl_4 ; F_2 .

Далі вчитель пропонує зіграти в «хрестики-нулики» (рис. 1), в якій потрібно вказати сполуки тільки з йонним типом зв'язку:

HCl	MgS	Fe_2O_3
H_2O	O_2	CuO
ZnCl_2	N_2	NaCl

Рис. 1. Хрестики-нулики

Джерело: розроблено автором

Вчитель дає вказівку зіграти в «морський бій». Перед початком оголошує правила гри:

Кожна парта учнів одержує ігрове поле (табл. 1), на якому написані формули речовин. Першому учневі вчитель називає координати, а учень відповідаючи повинен назвати зв'язок і написати схему утворення молекули. Ця формула викреслюється, і учень називає нові координати.

Таблиця 1

Морський бій

№ з/п	А	Б	В
1.	K_2O	AlF_3	O_2
2.	H_2S	H_2O	HBr
3.	N_2	Na_2S	NH_3

Джерело: розроблено автором

Далі треба відгадати закодоване слово. Для цього вчитель пропонує таблицю (табл. 2) у якій необхідно позначити правильні відповіді у відповідних клітинках. Із отриманих літер треба скласти слово.

Таблиця 2

Закодоване слово

Завдання	Ковалентний полярний	Ковалентний неполярний	Йонний
BaF_2	О	Т	Г
O_3	Ж	Р	Щ
AlCl_3	П	Л	А
SO_3	Т	О	Е
P_2O_5	К	Р	У
CaO	Д	З	А

Джерело: розроблено автором

Для того, щоб детально розглянути типи кристалічних ґраток, вчитель дає вказівку учням по черзі заповнити таблицю (табл. 3).

Таблиця 3

Типи кристалічних ґраток

Речовина	Вид хімічного зв'язку	Тип кристалічної ґратки	Структурні частинки	Фізичні властивості
Алмаз				
Кухонна сіль				
Метал				
Вода				

Джерело: розроблено автором

Учні виконують лабораторну роботу з метою дослідити властивості речовин з різними типами кристалічних ґраток.

Пропонує таке обладнання: штатив з пробірками, склянка з водою, спиртівка, пробіркодержач, зразки речовин (кухонна сіль – NaCl, цукор – C₁₂H₂₂O₁₁, силіцій (IV) оксид – SiO₂).

Хід роботи:

1. Поділіть видану вам речовину на дві пробірки.
2. У першу пробірку долейте води. Спостерігайте, чи розчиняється речовина у воді.
3. Другу пробірку затисніть пробіркодержачем і нагрійте в полум'ї спиртівки. Спостерігайте, чи розплавляється речовина.
4. На основі спостережень, зробіть висновок про будову речовини. Назвіть тип кристалічної ґратки.

Вчитель висуває пропозицію розташувати у логічному причинно-наслідковій зв'язки між будовою та властивостями речовин (рис. 3):

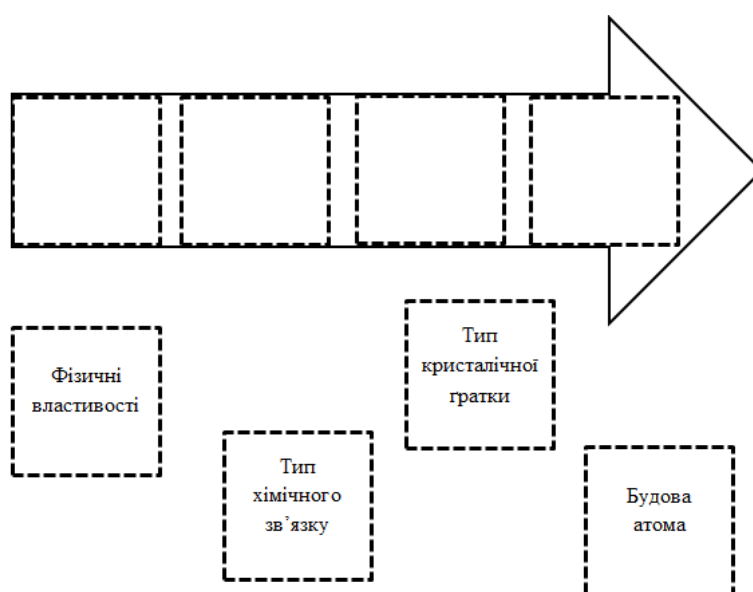


Рис. 3. Причинно-наслідкові зв'язки між будовою та властивостями речовин

Джерело: розроблено автором

Висновки. У роботі обґрунтовано доцільність використання дидактичних ігор на уроках хімії для активізації навчальної діяльності. Визначено, що використовуючи ігрові технології, процес навчання стає більш ефективним.

Гра – це не лише творчість, але й велика праця, активна робота всіх учнів протягом усього уроку, що змушує отримати й осмислити нові знання та запам'ятати їх, поповнити запас понять, явищ, розвивати фантазію, образне й логічне мислення, мовленнєві й комунікативні вміння. Вона є широким полем для колективної діяльності учнів. Вибір форми гри має бути педагогічно і дидактично обґрунтованим і проводитися методично грамотно. Навчальну гру можна проводити на всіх етапах уроку, тривалість її може бути різною [2].

У статті розроблено елементи дидактичних ігор з теми «Хімічний зв'язок», які можуть бути використані на уроках хімії у 8-9 класах.

Список використаних джерел:

1. Бабанский, Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса. Методические основы / Ю.К. Бабанский. – М.: Педагогика, 2012. – С. 76.
2. Бережна І.І. Дидактична гра – невід'ємна складова активного навчання школярів на уроках хімії / І.І. Бережна // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 1 (41) – С. 143.
3. Боднар А.Я. Шляхи формування пізнавального інтересу особистості в процесі професійного самовизначення / А.Я. Боднар, Н.Г. Макаренко // Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. – 2014. – Т. 162. – С. 33-38.
4. Бойко Н.О. Формування в учнів потреби в знаннях як основи їх пізнавального інтересу // Засоби навчальної та науково-дослідницької роботи. – Харків: ХДП ім. Г.С. Сковороди, 1998. – С. 128-131.
5. Кривобородько В.Б. Розвиток самостійної пізнавальної діяльності учнів на уроках хімії та біології / В.Б. Кривобородько // Таврійський вісник освіти. – 2015. – № 1 (49) – С. 211-218.
6. Лозова В.І. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / В.І. Лозова, Г.В. Троцько. – Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-ге вид., випр. і доп. – Харків: «ОВС», 2002. – 400 с.
7. Психология и педагогика: учебник для бакалавров / П.И. Пидкасистый [и др.]; отв. ред. П.И. Пидкасистый. – 3-е изд., пер. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2013. – 724 с.
8. Роман Л.В. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів як засіб підвищення ефективності навчально-виховного процесу – Режим доступу: http://kcpto47.at.ua/Giri/aktivizacija_navchalno-piznavalnoji_dijalnosti_uch.doc

Нігаметзянова К.Р.

старший викладач,

Національна академія Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

У сучасному світі навчальні заклади і сама система освіти постійно знаходяться в безперервному пошуку нових методів, форм і прийомів навчання. Саме тому актуальним завданням сьогодні є проаналізувати необхідність впровадження нових навчальних технологій у викладанні